

Samen, Sociaal en Sterker vooruit

Geachte voorzitter, gemeenteraad, leden van het college, aanwezigen op de tribune en bij ons via radio 794. Ik wil beginnen met een compliment aan eenieder die een bijdrage heeft geleverd om al deze stukken weer tijdig bij ons hier op tafel te krijgen. Een hele klus met afgelopen zomer ook nog de ombuigingen die voorbereid en doorgerekend moesten worden.

Tijdens deze eerste Algemene Beschouwingen in deze nieuwe collegeperiode, dat als motto heeft: samen duurzaam verbinden, lijkt het mij goed om kort terug te blikken en vervolgens vooruit te kijken. Nadat de vorige begroting exact een jaar geleden unaniem, door alle partijen ook nu hier aanwezig, werd goedgekeurd bleek slechts een paar maanden later dat de gemeente Heerde op een financieel tekort zou afstevenen bij de jaarrekening van 2017.

We hadden eerder als gemeente nog wel een tegemoetkoming vanuit het rijk gekregen van 1,8 miljoen euro voor de tekorten bij de jeugdzorg maar dit was niet genoeg. Tijdens de onderhandelingen voor de **nieuwe coalitie van CU-SGP, CDA en wij als PvdA** werden we geconfronteerd met een besluit van het vorige college, met daarin CU-SGP, CDA en VVD, dat er een budgetfreeze afgekondigd zou worden. Dit omdat naast de jaarrekening ook de begroting van 2018 fors uit de pas begon te lopen. Rechtsom of linksom; de tekorten op het sociaaldomein is niet alleen een zorg van gemeente Heerde, maar van vele andere gemeenten. Zoals in Binnenlands Bestuur onlangs werd vermeld, moeten gemeenten afwachten wat het overleg tussen de VNG en het Kabinet oplevert met betrekking tot een, hopelijk structurele, oplossing voor de tekorten op het sociaaldomein.

Er is inmiddels genoeg gezegd over de schuldvraag en waarom men dit niet eerder heeft zien aankomen. De PvdA Heerde rekent erop dat hier lessen uit getrokken zijn en dat we als gemeenteraad niet weer verrast gaan worden door een college dat dan ook verrast is. De fractie van PvdA Heerde heeft er vertrouwen in dat de maatregelen die genomen zijn, ervoor zorgen dat we een dergelijke onaangename verrassing niet nogmaals zullen meemaken.

Maar over schuldvraag gesproken; ik wil graag de grote hoeveelheid zaken die **minister-president Rutte met zijn kabinetten** de afgelopen jaren over de schutting naar de gemeenten heeft gegooid, aanhalen. Dit alles met bezuiniging op bezuiniging. In de septembercirculaire is wederom te zien dat men in Den Haag een greep doet uit het gemeentefonds. Iets wat in de meicirculaire wordt beloofd, wordt een aantal maanden later weer aangepast. Hoe kunnen wij als gemeente daar nu beleid op maken? We moeten uit kunnen gaan van een betrouwbare overheid maar, op financieel gebied is Den Haag dit al jaren niet meer.

Onlangs hoorde ik op radio 1 een discussie waarin werd verwezen naar journalist Sheila Sitalsing, zei had de gemeenten het '1001 dingendoekje' van Rutte genoemd. Hij gebruikt het om vlekjes van zijn eigen beleid op te poetsen en alle wethouders en raadsleden kunnen het opruimen.

Het vet is van de botten. Tot hier en niet verder zou ik willen zeggen tegen Den Haag. We moeten, nog meer dan nu gebeurt, op de trom slaan om duidelijk te maken dat het zo niet langer kan. Als gemeente de lobby ondersteunen via de koepelorganisatie VNG richting het kabinet is de meest logische weg, omdat meerdere gemeenten in hetzelfde schuitje zitten.

De fractie van PvdA Heerde is tevreden dat het college een **sluitende begroting aan ons presenteert en evenzo met de sluitende meerjarenraming**. De fractie van PvdA Heerde kijkt uit naar de eerste helft van het volgende jaar waarin we samen met de samenleving gaan kijken naar alle oplossingen en mogelijkheden richting een financieel gezonde gemeente. Tenslotte is deze gemeente van ons allen samen en we vinden het goed dat de gemeente onze burgers hierbij betreft. Zoals de onlangs overleden oud-premier Wim Kok bekend stond als een premier van alle Nederlanders, moet dit college met als motto: 'Samen duurzaam verbinden', een college zijn voor alle inwoners van Heerde en verbindingen aanleggen waarbij de inwoners van Heerde ook op langere termijn het voordeel van zullen zien.

We hebben als gemeenteraad een gezamenlijk verantwoordelijkheid, na het constructieve debat tijdens de behandeling van de begroting vorig jaar en de unanieme vaststelling hiervan hebben we als gemeenteraad nu ook de verantwoordelijkheid om weer stappen vooruit te zetten, dit alles in lijn met het collegeprogramma 'samen duurzaam verbinden'.

Daarom wil ik uw aandacht vragen voor enkele punten die de PvdA Heerde aan het hart gaan:

Als PvdA Heerde zijn we trots op onze prachtige, groene Cittaslow gemeente. We wonen hier met veel plezier in een mooie groene omgeving en hopen dat nog heel lang te kunnen doen. Heerde is een parel op de Veluwe met een groen en sociaal karakter. Een belangrijke schakel tussen twee economische centra van Apeldoorn en Zwolle. Sinds 1 september is Heerde onderdeel van de Cleantech Regio, waar duurzaamheid en circulaire economie belangrijke pijlers zijn, die goed passen bij onze Cittaslow gemeente.

Wonen, werken en recreëren moet in Heerde aantrekkelijk en mogelijk blijven. Daarom is het van belang dat er voldoende woningen zijn voor alle levensfasen, voldoende werk voor jong en oud, bijvoorbeeld in de toeristische sector en in de zorg. Daarbij is een aantrekkelijk en levendig centrum van belang, maar ook aantrekkelijke en toegankelijke natuurgebieden. We zijn blij met recente ontwikkelingen die onze gemeente aantrekkelijker maken voor toeristen, denk aan de opening van Erve IJzerman, de Cittaslow fietsroute en de ontwikkelingen in het Kloosterbos. Maar Heerde verdient meer....

De verloedering van het centrum van Heerde is een pijnlijk punt. Dat lelijke, toenemend vervallen gebouw van Van Setten in het centrum van Heerde, dat bijna iedere vrolijke en bruisende gedachte over de schoonheid van het centrum in de kiem smoort. Waar iedere inwoner, van welke politieke kleur dan ook - rood, geel of groen - zich blauw aan ergert. Mochten de plannen die van Wijnen en Groosman aan het ontwikkelen zijn mislukken, dan is wellicht een pragmatische, kleinere, eventueel tijdelijke stap het begin van een oplossing. Namelijk: Van Setten tegen de grond als eerste stap in de richting van een mooi plein. Dit zou parallel kunnen lopen aan het autovrij c.q. autoluw maken van het centrum, mits dit in overeenstemming is met de resultaten van het te actualiseren verkeers-circulatieplan.

Een globaal plan bedenken is eenvoudiger dan een plan daadwerkelijk uitvoeren. Eigendomsrechten, investeringsmogelijkheden, bestemmingsplannen etc. zijn aspecten die obstakels kunnen vormen en ook tijd vergen. Dat neemt echter niet weg dat het gebouw, wat betreft de fractie van de PvdA-Heerde, snel weg moet.

Aankoop door de gemeente en er een mooi plein van maken moet dan bespreekbaar worden. Heerde verdient een mooi, aantrekkelijke, levendig centrum met een groen en duurzaam karakter.

We maken ons zorgen over de zware druk die de uitvoering van de taken binnen het sociale domein op ons ambtelijk apparaat legt. Het zou goed zijn als er gekeken wordt naar hoe deze medewerkers efficiënter kunnen werken en hoe de zorg kan worden verbeterd, bijvoorbeeld door deze meer om te buigen van curatieve naar preventieve zorg.

Daarnaast maken we ons zorgen over het verdwijnen van de collectieve zorgverzekering voor minima in onze gemeente. We pleiten ervoor dat hier een alternatief voor gevonden gaat worden.

PvdA Heerde wil een compliment uit delen aan het college dat de eigen bijdrage in de huishoudelijke hulp het komende jaar voor het eerst niet stijgt. Hier zijn we echt erg content mee!

Verkeersveiligheid rondom scholen moet in orde zijn. We hebben het afgelopen jaar begrepen dat dat niet overal aan de orde is. Rondom de Rhijnsberg zijn buurtbewoners in actie gekomen en wethouder Cegerek is in gesprek met hen. PvdA Heerde verwacht dat hier gelden voor beschikbaar gesteld worden, waarmee de verkeersveiligheid voor kinderen vergroot kan worden.

De fractie van PvdA Heerde roept het college op om vaart te maken met nieuw beleid rondom de paracommercie. We hebben dit ook opgenomen in het coalitieakkoord en met de ombuigingen in aantocht lijkt het ons tijd worden dat hier in 2019 concrete stappen in worden gezet. Clubs en verenigingen maar ook het Dorpshuis bijvoorbeeld moet meer mogelijkheden krijgen om hun eigen broek op te kunnen houden. We zijn benieuwd naar het standpunt van het college hierover.

We zullen het komende jaar ook keuzes moeten maken. Keuzes maken in dossiers die al langere tijd voortdurend bij ons terugkeren. Denk hierbij aan bijvoorbeeld de kwestie rondom de Horsthoekschool of de Heerd, maar ook aan de privatisering van sportclubs. Jarenlang zijn er al gesprekken gaande, maar moeten we niet eens eerlijk naar elkaar toe zijn en opmerken dat een volledige privatisering niet gaat lukken? Al is het alleen al door de kwestie Molenbeek. En is er geld beschikbaar om een privatisering behoorlijk uit te voeren? Wat betekent het als we een sportpark overdragen aan verenigingen? Bij behoorlijk bestuur dient er ook door de gemeente een nulmeting gedaan te worden, waarbij we als gemeente alles in goede staat moeten overdragen. Is dat geld er? De fractie van PvdA Heerde zet daar vraagtekens bij en daagt het college uit hierin een keuze te maken en als dat betekent dat een deel van de privatisering niet door gaat, is dat de consequentie. Dat besluit dienen

we dan te nemen. We kunnen niet eeuwig blijven praten. Verenigingen hebben ook recht op duidelijkheid richting de toekomst.

Dit gezegd hebbend, kijkt de fractie van PvdA Heerde uit naar de maatregel die het college voorstelt in de begroting om de regionale samenwerking te zoeken om sportactiviteiten te faciliteren. Er is momenteel een samenwerking met Hattem en een aantal gemeenten van de RNV. De tijd lijkt rijp om deze samenwerking met Hattem te intensiveren en ook richting Epe te kijken. Neem in die gesprekken dan gelijk mee hoe er naar de accommodaties gekeken wordt in die gemeenten. Misschien kan op gebied van sport de provincie ook meedenken in een dergelijke regionale aanpak? De drie gemeenten kunnen wellicht met een integraal beleid hiervoor kunnen komen in H2E verband. Kunnen hierin opties verkend worden? Uiteindelijke doel is om dit soort voorzieningen te kunnen blijven behouden voor onze inwoners.

De fractie van PvdA Heerde is van mening dat de nadruk bij nieuwbouwprojecten, zowel bij inbreiding als bij uitbreiding, moeten komen te liggen op **starters en sociale huurwoningen**. Goede en betaalbare woningen voor iedereen moet uitgangspunt zijn: Jan Schafer zou gezegd hebben: In geouwehoer kun je niet wonen, dus wat we doen moeten we goed doen. We moeten hier, als het aan de PvdA Heerde ligt, voorwaarden aan stellen voordat een projectontwikkelaar toestemming krijgt. De PvdA Heerde vindt dat er een minimumpercentage van te bouwen woningen voor starters en/of sociale huurwoningen moet komen. We hebben hier een grote opgave liggen, en zullen hier een motie over indienen. Niet alleen zijn er vele jongeren die moeilijk aan een woning kunnen komen. We willen hen ook in Heerde houden! Heerde moet voor alle generaties en dus ook voor onze jongeren aantrekkelijk en betaalbaar blijven. Bovendien hebben we ook nog een uitdaging liggen voor de huisvesting van statushouders.

Onlangs is de fractie van PvdA Heerde op **werkbezoek geweest bij Viattence**. Naast het feit dat de fractie werd meegenomen in de bouwontwikkelingen, kwam tevens de zorgelijke situatie ter sprake dat de vijver waarin door alle zorgorganisaties gevist wordt naar nieuw zorgpersoneel zo goed als leeg is. Gezocht wordt naar nieuwe innovatieve manieren om nieuw zorgpersoneel te werven. Viattence heeft hierin al een aantal mooie plannen ontwikkeld om bijvoorbeeld zij-instromers op te leiden en hen te binden. Hier liggen ook kansen om re-integreerden en statushouders aan werk te helpen. We horen graag van wethouder Cegerek welke plannen hieromtrent liggen. En daarnaast of er nog meer plannen zijn om mensen aan het werk helpen.

Ten slotte: vanuit het Rijk ligt de komende jaren een flinke opgave op ons bordje als het gaat om duurzaamheid, **circulaire economie** en de energietransitie. Hoewel we als PvdA Heerde voorstander zijn van deze duurzame ontwikkelingen, begrijpen we ook dat hier een flink prijskaartje aan zal hangen. Bewustzijn begint misschien op straat al, in Gieten (Drenthe) zag ik onlangs dat inwoners op straat al gewezen worden op het scheiden van afval. Mooi voorbeeld. Hoe enthousiasmeren wij in Heerde onze inwoners? We zijn benieuwd naar de visie van het college.

Dan nu de bezuinigingen en ombuigingen.

Naast dat wij mede-indiener zijn van de motie en amendement, die het CDA heeft toelicht, zijn er nog een aantal zaken waar wij aandacht voor willen vragen.

De sterkste schouders moeten de zwaarste lasten dragen, is iets waar de PvdA Heerde tot in haar diepste vezels van is overtuigd. Het staat beschreven in ons coalitieakkoord en dat is wat ons betreft de basis als we gaan kijken naar de mogelijkheden die er zijn om te bezuinigen. Al beseffen we ons ook dat er soms, helaas, pijnlijke maatregelen nodig zijn. Gelukkig zien we in de voorgenomen ombuigingen ons standpunt terug. **Kijk bijvoorbeeld naar de ombuiging van de rioolheffing en de OZB**. We zijn er blij mee dat hier de zwakste schouders worden gespaard.

De fractie is erg benieuwd naar de uitwerking van de taakstelling van €300.000 die de gemeentelijke organisatie opgelegd krijgt. Is dit haalbaar, zorgt dit niet voor een nog grotere kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie?

Wat gaan we doen met die **extra inkomsten uit de toeristenbelasting**. Als we dat goed gebruiken kunnen we ervoor zorgen dat er nog meer toeristen komen. Wat gaat u als college hierin actief ondernemen?

Daarnaast hecht de PvdA-fractie eraan dat initiatieven uit de samenleving ruimte krijgen en op ondersteuning kunnen rekenen vanuit de gemeente. Burgerinitiatieven kunnen leiden tot innovatieve ideeën en oplossingen. **Hoe kijk het college tegen burgerinitiatieven aan?**

Verder hecht de PvdA-fractie er veel waarde aan, om in het kader van ombuigingen, inzet van inwonersparticipatie goed te organiseren. Naast een zorgvuldig proces, hoort er ook goede informatieverstrekking en goede, tijdige communicatie richting inwoners en betrokken organisaties te zijn.

Dit proces van ombuigingen is een pijnlijk proces, maar moet de gemeente en haar inwoners ook weer nieuwe mogelijkheden bieden. Gemeente Heerde moet vooruit kijken en noodzakelijke investeringen niet uit het oog verliezen, zodat het wonen, werken en recreëren in onze gemeente voor iedereen aantrekkelijk en mogelijk blijft.

Tot slot wil ik u danken voor uw aandacht en zie de reactie van mijn collega's en het college van B&W met vertrouwen tegemoet.

Namens de fractie van PvdA Heerde

Bram Horst
PvdA Heerde

www.heerde.pvda.nl

@PvdA_Heerde

pvdahaerde

pvdahaerde